

Наукові перспективи
Видавнича група

серії: філологія, культура і мистецтво,
педагогіка, історія та археологія, соціологія

Bulletin
of Science and
Education

№ 4(22) 2024

Видавнича група «Наукові перспективи»

Громадська організація
«Християнська академія педагогічних наук України»

«Вісник науки та освіти»

*(Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія»,
Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)*

Випуск № 4(22) 2024

Київ – 2024

Publishing Group «Scientific Perspectives»

Public organization

"Christian Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine"

"Bulletin of Science and Education"

*(Series" Philology ", Series" Pedagogy ", Series" Sociology ",
Series" Culture and Art ", Series" History and Archeology")*

Issue № 4(22) 2024

Kiev – 2024

«Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)»:
журнал. 2024. № 4(22) 2024. С. 2008

Рекомендовано до видавництва Президією громадської наукової організації «Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління» (Рішення від 01.05.2024, № 1/5-24)

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України 10.10.2022 № 894 журналу присвоєні категорії "Б" із історії та археології (спеціальність - 032 Історія та археологія) та педагогіки (спеціальність - 011 Освітні, педагогічні науки)

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 23.12.2022 № 1166 журналу присвоєна категорія Б з філології (спеціальність - 035 філологія).

Журнал видається за підтримки Інституту філософії та соціології Національної академії наук Азербайджану, громадської наукової організації «Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з духовно-морального виховання» та громадської наукової організації «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління»

Журнал публікує наукові розвідки з теоретичних та прикладних аспектів філології, соціології, науки про освіту, історії, археології, а також, культурології та мистецтвознавства з метою їх впровадження у сучасний науково-освітній простір.

Цільова аудиторія: вчені, лінгвісти, літературознавці, перекладачі, мистецтвознавці, культурознавці, педагоги, соціологи, історики, археологи, а також, інші фахівці з різних сфер життєдіяльності суспільства, де знаходить застосування тематика наукового журналу.

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), міжнародної пошукової системи Google Scholar.

Головний редактор: Гурко Олена Василівна - доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, (Дніпро, Україна).

Редакційна колегія:

- ✚ Александрова (Верба) Оксана Олександрівна – доктор мистецтвознавства, доцент, професор кафедри теорії музики Харківського національного університету імені І. П. Котляревського, (Харків, Україна)
- ✚ Афонін Едуард Андрійович - доктор соціологічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, (Київ, Україна)
- ✚ Булатов Валерій Анатолійович - старший викладач кафедри дизайну Українського гуманітарного інституту, член спілки дизайнерів України
- ✚ Вакулик Ірина Іванівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри журналістики та мовної комунікації Національного університету біоресурсів і природокористування України (Київ, Україна)
- ✚ Волошенко Марина Олександрівна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології та соціальної роботи Державного університету "Одеська Політехніка" (Одеса, Україна)
- ✚ Вуколова Катерина Володимирівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри романо-германської філології та перекладу Білоцерківського національного аграрного університету (Біла Церква, Україна), доцент Дніпровського відділення центру наукових досліджень та викладання іноземних мов Національної академії наук України, Дніпро, Україна (Дніпро, Україна)
- ✚ Головна Алла Василівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✚ Ісайкіна Олена Дмитрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії та документознавства Національного авіаційного університету, член Спілки краєзнавців України (Київ, Україна)
- ✚ Колмикова Олена Олександрівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри гуманітарних дисциплін Дунайського інституту Національного університету "Одеська морська академія" (Одеса, Україна)
- ✚ Котельницький Назар Анатолійович - кандидат історичних наук, доцент кафедри права Чернігівського інституту інформації, бізнесу та права Міжнародного науково - технічного університету імені академіка Юрія Бугая, член - кореспондент Центру українських досліджень Інституту Європи РАН (Чернігів, Україна)
- ✚ Кошетар Ульяна Петрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри української мови та культури Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✚ Куриш Наталія Костянтинівна – кандидат педагогічних наук, заступник директора з науково-навчальної роботи, Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області (Чернівці, Україна)
- ✚ Лінтвар Ольга Миколаївна - кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✚ Литвинська Світлана Віталіївна - кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови та культури Національного авіаційного університету, (Київ, Україна)
- ✚ Матійчин Ірина Мстиславівна – кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри методики музичного виховання і диригування Навчально-наукового інституту музичного мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (Дрогобич, Україна)
- ✚ Матяш Ольга Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри алгебри і методики навчання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, Україна)

- ✚ Мацько Віталій Петрович - доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української мови та літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії (Хмельницький, Україна)
- ✚ Михайленко Любов Федорівна - доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри алгебри і методики навчання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, Україна)
- ✚ Михальчук Роман Юрійович - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії Рівненського державного гуманітарного університету (Рівне, Україна)
- ✚ Мізюк Вікторія Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності Ізмайльського державного гуманітарного університету (Ізмайл, Україна)
- ✚ Міщенко Ірина Іванівна - кандидат мистецтвознавства, доцент, Заслужений працівник культури України, член Національної спілки художників України, доцент кафедри мистецтвознавчої експертизи Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв (Київ, Україна)
- ✚ Ніколаєв Микола Ілліч - доктор історичних наук, професор кафедри історії на методику її навчання Ізмайльського державного гуманітарного університету (Одеса, Україна)
- ✚ Осова Ольга Олексіївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри іноземної філології Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради (Харків, Україна)
- ✚ Палічук Юрій Іванович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри медицини катастроф та військової медицини Буковинського державного медичного університету (Чернівці, Україна)
- ✚ Потенко Людмила Олександрівна - кандидат філологічних наук, доцент, директор Черкаського інформаційно-учбового тренінгового центру Національного університету «Одеська юридична академія», доцент кафедри іноземних мов НУ «ОЮА», членкиня Центру українського-європейського наукового співробітництва (Одеса, Україна)
- ✚ Присяжнюк Олексій Миколайович - кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та методології науки ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
- ✚ Прокопович Лада Валеріївна - доктор філософських наук, професор кафедри культурології та філософії культури Національного університету «Одеська політехніка» (Одеса, Україна)
- ✚ Робак Ігор Юрійович - доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри суспільних наук Харківського національного медичного університету (Харків, Україна)
- ✚ Руденко Юлія Анатоліївна - доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методику дошкільної освіти ДЗ "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені к.д.ушинського (Одеса, Україна)
- ✚ Сидоренко Сергій Іванович - кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✚ Січкаренко Галина Геннадіївна - доктор історичних наук, доцент, професор кафедри документознавства та інформаційної діяльності Державного університету телекомунікацій (Київ, Україна)
- ✚ Скляр Ірина Олександрівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української філології, доцент кафедри світової літератури Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ Донбаський Державний педагогічний університет, постдокторант(м. Дніпро, Україна)
- ✚ Степанова Наталія Михайлівна - кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри дошкільної освіти, заступник з науки директора ННІ педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького (Черкаси, Україна)
- ✚ Стратулат Наталія Вікторівна, кандидат філологічних наук, доцент, професор кафедри правничої лінгвістики Національної академії внутрішніх справ, (Київ, Україна)
- ✚ Супрун Володимир Миколайович – доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри журналістики та українознавства Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- ✚ Тележкіна Олеся Олександрівна - доктор філологічних наук (спеціальність "Українська мова"), доцент, професор кафедри мовної підготовки, педагогіки та психології Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова, (Харків, Україна)
- ✚ Толочко Світлана Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор, головний науковий співробітник лабораторії позашкільної освіти Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України (Київ, Україна)
- ✚ Хитровська Юлія Валентинівна - доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії факультету соціології і права Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Київ, Україна)
- ✚ Федотова Оксана Олегівна - доктор історичних наук, старший науковий співробітник, професор кафедри інформаційної діяльності Маріупольського державного університету (Київ, Україна)
- ✚ Чікарькова Марія Юріївна - доктор філософських наук (спец. "філософія культури"), професор кафедри філософії та культурології Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна)
- ✚ Шандра Наталія Андріївна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов для природничих факультетів Львівського національного університету імені Івана Франка (Львів, Україна)
- ✚ Шевель Інна Петрівна - кандидат соціологічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин Київського національного університету культури і мистецтв (Київ, Україна)
- ✚ Шеремет Інеса Володимирівна - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри медикобіологічних та валеологічних основ охорони життя і здоров'я Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова (Київ, Україна)
- ✚ Шологон Лілія Іванівна - доктор історичних наук, доцент, професор кафедри історії Центральної та Східної Європи і спеціальних галузей історичної науки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Івано-Франківськ, Україна)
- ✚ Щербак Олена Володимирівна - кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри прикладної лінгвістики Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (Миколаїв, Україна)
- ✚ Янкович Олександра Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і методику початкової та дошкільної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (Тернопіль, Україна)
- ✚ Ярослав Сирник - доцент кафедри етнології та культурної антропології Вроцлавського університету (Вроцлав, Польща)

Статті розміщені в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію поданих матеріалів несуть автори.

ЗМІСТ

СЕРІЯ «ФІЛОЛОГІЯ»

Тkachenko N.D. <i>POSITIVE STEREOTYPE AS SOCIOLINGUISTIC AND PSYCHOLINGUISTIC PHENOMENON</i>	20
Vorova T.P. <i>SOME ASPECTS OF THE THEORY OF TRANSLATOLOGY: A BRIEF EXCURSION INTO DISCIPLINE</i>	34
Андерсон І.В. <i>ПРОФЕТИЗМ У ІІІ ЧАСТИНІ «ДЗЯДІВ» АДАМА МІЦКЕВИЧА</i>	49
Анпілогова Є.Д. <i>АНГЛОМОВНІ ТА УКРАЇНОМОВНІ НАУКОВО-ТЕХНІЧНІ СТАТТІ: КОМПАРАТИВНИЙ ПІДХІД ДО АНАЛІЗУ ДИСКУРСУ</i>	60
Бикова Т.В. <i>ЖАНРОВІ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО ПОСТМОДЕРНОГО РОМАНУ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ «НІЧ ІЗ ПРОФІЛЕМ ЖІНКИ» В. ДАНИЛЕНКА)</i>	70
Боримська О.І. <i>ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВІЙСЬКОВО-ПОЛІТИЧНИХ ТЕКСТІВ В АНГЛОМОВНОМУ МЕДІЙНОМУ ПРОСТОРІ</i>	84
Брона О.А. <i>ТЕРМІНОЛОГІЧНА ВАРІАНТНІСТЬ ГІДРОГЕОЛОГІЧНОЇ ЛЕКСИКИ</i>	94
Гейна О.В. <i>РОЛЬ ТЕРМІНОЛОГІЇ У ФОРМУВАННІ МЕТОДИЧНО ОРІЄНТОВАНОГО ЛІНГВІСТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ</i>	107
Гурко О.В., Новікова О.В. <i>ВЕРБАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУ SUCCESS НА МАТЕРІАЛІ ДІЛОВОГО ДИСКУРСУ</i>	118
Дацьо Т.О. <i>АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ПІДХОДІВ ДО РЕГУЛЮВАННЯ МОВНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ЗАХИСТУ МОВНИХ ПРАВ У РІЗНИХ КРАЇНАХ</i>	131
Довбищенко Ф.В. <i>НАРАТОЛОГІЧНИЙ ВИМІР НОВЕЛИ ГІ ДЕ МОПАССАНА «МІСЯЧНЕ СЯЙВО»</i>	144

- Іванова Н.Г., Марчук І.П., Нагорна Н.В.** 155
*АКАДЕМІЧНИЙ КОНТЕКСТ ТА КРОС-КУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ:
АУДІОВІДЕОМАТЕРІАЛИ САЙТУ VIDEOELE (ПОЧАТКОВИЙ РІВЕНЬ
НАВЧАННЯ ІСПАНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ)*
- Івасишин Т.М., Кравчук Л.В.** 174
*СЕМАНТИКО-ТЕКСТУАЛЬНА ЕКСПЕРТИЗА У СТАТТЯХ КРИМІНАЛЬНОГО
КОДЕКСУ УКРАЇНИ, ПІДСЛІДНИХ СБУ*
- Кирильчук О.Б., Голяк В.І., Твердохліб О.С.** 187
*ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ
В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ*
- Кирильчук О.Б., Тербушко Ю.Р., Кругленко Л.В.** 201
*ДОСЛІДЖЕННЯ ВАЖЛИВОСТІ ГРАМАТИЧНИХ НАВИЧОК У
ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ РІЗНИХ
РІВНІВ ВОЛОДІННЯ*
- Кириченко В.Г., Войтенко Г.М., Холод І.В.** 214
*ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПОЕТИЧНОГО ДИСКУРСУ В
КОНТЕКСТІ ФІЛОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ*
- Крук З.М., Луцик Н.М., Воронько Г.М.** 228
*ТРАНСФОРМАЦІЯ МЕТОДОЛОГІЙ ОЦІНЮВАННЯ МОВНИХ КОМПЕ-
ТЕНЦІЙ У КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ*
- Крупеньова Т.І.** 244
КОНЦЕПТ «ВОРОГ» У МОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ УКРАЇНЦІВ
- Кузьменко Н.В.** 254
*КУЛЬТУРОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ
МОВИ НА ПРИКЛАДІ БЕЗЕКВІВАЛЕНТНОЇ ЛЕКСИКИ*
- Лаухіна І.С.** 264
*ЛЕКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИРАЖЕННЯ ЕКСПРЕСІВНОСТІ У
ШВЕЙЦАРСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ ВАРІАНТІ ФРАНЦУЗЬКОЇ
МОВИ*
- Лепетюк І.Г.** 276
*КОГНІТИВНІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОВПЛИВУ МИСЛЕННЯ ТА МОВЛЕННЯ
В КОНТЕКСТІ ПРОТИДІЇ ВОРОЖІЙ ІНФОРМАЦІЙНІЙ ПРОПАГАНДИ*
- Лугова Д.В.** 288
АНТРОПОНІМНИЙ ПОРТРЕТ МІСТА ЗАПОРІЖЖЯ
- Марсєв Д.А., Лісова Ю.О., Артиш О.О.** 297
*АНАЛІЗ КРЕАТИВНИХ МЕТОДІВ ВИКЛАДАННЯ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ
В СИСТЕМІ ФІЛОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ*

- Мацегора І.Л., Тарасенко К.В.** 311
*СИНТАКСЕМНА ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ПЕРЕКЛАДІВ
ПОЕТИЧНИХ ТВОРІВ АДАМА МІЦКЕВИЧА*
- Михайленко В.О., Сафонова Н.В.** 324
*ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА ТЕРМІНОЛОГІЧНУ ПАРАДИГМУ В
УКРАЇНСЬКІЙ ФІЛОЛОГІЇ*
- Мишко С.А., Кішко О.В., Почепецька Т.М.** 339
*ЧИТАЦЬКИЙ ПІДХІД ДО ВИВЧЕННЯ АНГЛОМОВНОЇ ПОЕЗІЇ
СТУДЕНТАМИ СТАРШИХ КУРСІВ УНІВЕРСИТЕТУ*
- Мішеніна Т.М.** 351
*АРХІТЕКТОНІКА КОНЦЕПТУ «ВОДА» В ОПОВІДАННІ БОРИСА
АНТОНЕНКА-ДАВИДОВИЧА «ГРОЗА»*
- Новікова Т.Л.** 365
*ЛІНГВІСТИЧНА ОСНОВА ЕКОНОМІЇ В СИНТАКСИСІ РОЗМОВНОЇ
МОВИ (на матеріалі німецької мови)*
- Пак Антоніна** 378
*МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ КОРЕЙСЬКИХ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ
УКРАЇНСЬКИМ СТУДЕНТАМ*
- Певсе А.А.** 388
*ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ З УКРАЇНСЬКОЇ
МОВИ УГОРСЬКОЮ*
- Подковирофф Нанушка Татьяна Соня** 397
*КОМУНІКАТИВНА СИТУАЦІЯ «ДРАМАТУРГ - РЕЖИСЕР» В
УКРАЇНСЬКІЙ СУЧАСНІЙ ДРАМАТУРГІЇ ТА ТЕАТРИ*
- Приблуда Л.М.** 407
*ОСОБЛИВОСТІ КОМУНІКАТИВНО-МОВЛЕННСВОЇ ПОВЕДІНКИ В
КІБЕРПРОСТОРИ*
- Романюк В.Л., Чевичелова О.О., Холод І.В.** 417
*ВЗАЄМОДІЯ МІЖ ФАХІВЦЯМИ З ФІЛОЛОГІЇ ТА РОЗРОБНИКАМИ
СИСТЕМ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ: ПОШУК СПІЛЬНИХ ТОЧОК
ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ*
- Світлична М.О.** 432
ЕКОКРИТИЧНИЙ АНАЛІЗ ОПОВІДАНЬ ОРАСІО КІРОГІ
- Сивачук Н.П.** 443
*РОЛЬ ОСВІТЯН УМАНЩИНИ У ЗБЕРЕЖЕННІ ФОЛЬКЛОРНОЇ
СПАДЩИНИ РЕГІОНУ*

Ситдикова І.В., Морозова В. <i>ВІДОБРАЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО АСПЕКТУ У ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВІ АЛЖИРУ</i>	462
Сіладі В.В., Берта Е.Т., Холод І.В. <i>ВПЛИВ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ТЕРМІНОГРАФІЮ У ФОРМУВАННІ МОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ- ФІЛОЛОГІВ</i>	471
Стародуб А.А., Байтерякова Н.Ю. <i>ОСОБЛИВОСТІ АНГЛО-УКРАЇНСЬКОГО ПЕРЕКЛАДУ МЕТАФОР У РОМАНІ В.Е. ШВАБ “НЕЗРИМЕ ЖИТТЯ АДДИ ЛЯРЮ”</i>	485
Стеценко Н.М., Вікторук С.О. <i>ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КОНСТИТУЦІЇ США</i>	499
Струганець Ю.Б. <i>ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІЙНО-СЕМАНТИЧНОЇ ТРАНСПОЗИЦІЇ СПОРТИВНИХ ТЕРМІНООДИНИЦЬ У ПОЛІТИЧНОМУ МЕДІЙНОМУ ДИСКУРСІ</i>	512
Стрюк Н.В., Джоган В.О. <i>ЗАСОБИ АКТУАЛІЗАЦІЇ КАТЕГОРІЇ ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНОСТІ В АНГЛІЙСЬКОМОВНИХ НАПИСАХ НА ОДЯЗІ</i>	521
Федосій О.О. <i>ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНІСТЬ У РОМАНІСТИЦІ ГАЛИНИ ПАГУТЯК І МИРОСЛАВА ДОЧИНЦЯ</i>	536
Чепурна М.В., Редчиць Т.В., Власюк І.В. <i>МОВНА ПІДГОТОВКА ДО МІЖНАРОДНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У БІЗНЕС- СЕРЕДОВИЩІ</i>	548
Шистко А.О., Дьячок Н.В. <i>ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ МОВЛЕННСВОЇ КОМПРЕСІЇ – АБРЕВІАЦІЇ – В УКРАЇНСЬКІЙ, АНГЛІЙСЬКІЙ ТА НІМЕЦЬКІЙ МОВАХ</i>	560
Штангрет Г.З., Мосій І.М., Чаплик О.А. <i>ІНТЕГРАЦІЯ ВІРТУАЛЬНОЇ РЕАЛЬНОСТІ У ПРОЦЕС ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: МОЖЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ</i>	572
Шульга О.О. <i>ОБРАЗ МАРУСИ ЧУРАЙ В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ</i>	586
Шуляк С.А., Кондратюк О.І. <i>КОНЦЕПТУАЛЬНА СТРУКТУРА НЕБЕСНОГО СВІТУ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ПІСЕНЬ</i>	598

СЕРІЯ «ПЕДАГОГІКА»

- Dubovyk V.V.** 606
GENESIS AND DEFINITIONS OF THE CONCEPT OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN EDUCATION
- Kontsevoi S.A.** 621
POLYTECHNIC CHEMISTRY AS A MODEL FOR THE TRANSITION TO RESEARCH-BASED TEACHING
- Kornytska Yu.A., Serheieva O.O., Haidenko Yu.O.** 636
FORMALISTIC LEARNING APPROACHES: CAUSES AND EFFECTS
- Novakivska L.V.** 647
WEB RESOURCES IN THE MODERN WORLDVIEW OF SOCIETY: LITERARY ASPECT
- Prokopovych L.V., Lopakov O.S., Lvov I.D.** 660
THE EFFECT OF ANIMATED TEXT IN COGNITIVE PROCESSES: NEW FORMS OF PERCEPTION OF INFORMATION IN EDUCATION
- Shevelova-Harkusha N.V.** 669
THE USE OF THE DIRECT METHOD IN TEACHING ENGLISH AS A TARGET LANGUAGE FOR COMMUNICATION
- Slabouz V.V., Nikitina K.V.** 682
STAGES OF FORMING AND MASTERING THE COGNITIVE COMPONENT OF APPLICANTS' FOREIGN-LANGUAGE COMMUNICATIVE COMPETENCY USING MODERN INFORMATION AND COMMUNICATION
- Solovei A.Yu.** 697
REFLEXIVE APPROACH TO TEACHING PRACTICE OF FUTURE ENGLISH LANGUAGE TEACHERS
- Ternopilska V.I.** 706
THE UNIVERSITY MODEL OF PHILANTHROPY IN UKRAINE (LATE XX - EARLY XXI CENTURIES)
- Titova L.O.** 714
FOREIGN EXPERIENCE OF FORMING INFORMATION AND DIGITAL COMPETENCE OF FUTURE TEACHERS
- Vergun A.R., Yagelo S.P., Vergun O.M., Makahonov I.O., Matsyakh Yu.M., Oleksiuk O.B., Topornytska M.Ya., Ivanykovich T.O., Kalytovska M.B.** 724
BASIC PRINCIPLES OF PREVENTION AND DETECTION OF ACADEMIC PLAGIARISM IN A MEDICAL UNIVERSITY (HIGHER MEDICAL EDUCATIONAL INSTITUTION)

- Vertel A.V.** 736
BRUNO BETTELHEIM'S SONIA SHANKMAN ORTHOGENIC SCHOOL AS AN EXAMPLE OF EXTRAPOLATION OF THE PSYCHOANALYTIC THEORY OF CHILDHOOD AUTISM INTO PEDAGOGICAL PRACTICE
- Zamazii Yu.O.** 752
IMPLEMENTATION OF THE CATEGORY HEALTH IN DIFFERENT FIELDS OF SCIENTIFIC KNOWLEDGE
- Авраменко О.О., Машковська Л.В.** 766
ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ОСВІТНЬО-НАУКОВОМУ ПРОСТОРІ
- Александров В.І.** 777
ГРОМАДЯНСЬКЕ СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ПРОЦЕС ТА ПОКАЗНИК ЯКОСТІ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ОСВІТИ ТА ВИХОВАННЯ
- Анголенко В.В.** 790
ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ПРАЦІВНИКАМИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ
- Бережний Ю.М.** 802
ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ КОНФЛІКТОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ
- Березовська Л.І.** 811
ІГРОВІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ
- Булатова Н.В.** 824
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПРИНЦИПІВ УПРАВЛІННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ПІДГОТОВЦІ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ
- Бялик О.В., Писаненко О.І.** 837
ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ЗДОБУВАЧІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
- Вінтюк Ю.В.** 847
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ «СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ТРЕНІНГ СПІЛКУВАННЯ» СТУДЕНТАМ І КУРСАНТАМ РІЗНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ
- Гаврило О.І.** 860
ВИКОРИСТАННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ АКЦІЙ ЯК ФОРМИ ЕКОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

- Головацька Ю.Б.** 874
*ВИКОРИСТАННЯ ЛОКАЛІЗАЦІЇ ЯК КЛЮЧОВОГО ЗАСОБУ
ДЛЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ В УМОВАХ
ГЛОБАЛІЗОВАНОГО СВІТУ*
- Грама І.В., Вороновська Л.П., Чепелюк А.В.** 889
*ЕЛЕКТРОННІ ПЛАТФОРМИ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ
ДОБРОЧЕСНОСТІ: РОЛЬ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ*
- Гук О.В., Клим М.І.** 903
*ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ У ПОЗААУДИТОРНІЙ
ВОЛОНТЕРСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ*
- Диндаренко О.А.** 915
*ДИСКУСІЙНІ ПИТАННЯ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ЖУРНАЛІСТІВ
У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ*
- Дідок С.В., Пістунова Т.В.** 926
*ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОСНОВА ПРОЦЕСУ КОМУНІКАЦІЇ ТА
ПЕРЕДАЧІ ТВОРЧИХ ІДЕЙ В АРТ-СЕРЕДОВИЩІ*
- Добров В.Я.** 936
*УЯВЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТОСОВНО СУТНОСТІ
СТУДЕНТОЦЕНТРИЗМУ, СПЕЦИФІКИ ТА ПРІОРИТЕТІВ
СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО НАВЧАННЯ*
- Дудник Є.І.** 951
*ВИХОВАННЯ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ ЗАСОБАМИ
МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА*
- Завгородня Л.В., Бардадим О.В., Шапошник А.А.** 965
*РОЛЬ МЕДІАГРАМОТНОСТІ У СУЧАСНІЙ ОСВІТІ: ПЕРСПЕКТИВИ
ТА ВИКЛИКИ*
- Заводній Т.В., Соболенко Л.Ю., Федяй І.О.** 978
*АНАЛІЗ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ В БІОЛОГІЧНІЙ
ОСВІТІ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ*
- Зданевич Л.В., Атрошенко Т.О., Шкабаріна М.А.** 992
*ПОЛІКУЛЬТУРНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ
ВИЩОЇ ОСВІТИ: ТЕОРЕТИЧНІ ВЕКТОРИ*
- Зубрицький І.Я., Гринців М.В.** 1001
*СТЕПАН КОНРАД ПРО СОЦІАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ НА СТОРІНКАХ
ПЕДАГОГІЧНИХ ЧАСОПИСІВ «РІДНА ШКОЛА» ТА «УКРАЇНСЬКА
ШКОЛА»*

- Іванюк Г.І., Венгловська О.А., Антипін Є.Б.** 1017
ПІДГОТОВКА ВИХОВАТЕЛІВ ЗДО ДО ЗДІЙСНЕННЯ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ОБДАРОВАНОЇ ДИТИНИ
- Ігнатенко Н.В.** 1033
ТРАНСФОРМАЦІЯ ЗМІСТУ ІСТОРИЧНОЇ ОСВІТИ В ПАРАДИГМІ «НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ»
- Каменська І.С., Лаун С.Ю.** 1047
ЗАСТОСУВАННЯ ВЕБ-СЕРВІСУ MINDMEISTER У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ДИСЦИПЛІН БЕЗПЕКОВОГО ЦИКЛУ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ (ТРАНСПОРТ, ОХОРОНА ПРАЦІ)
- Кондратенко Ю.І.** 1063
ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИТКУ ПРОВІДНИЦЬКИХ РИС КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ
- Корсіков Д.О.** 1074
НАУКОВІ РОЗВИТКИ ПОНЯТТЯ «ГНУЧКІ» НАВИЧКИ У МІЖНАРОДНОМУ НАУКОВОМУ ДИСКУРСІ
- Кравченко К.А.** 1087
ВИКОРИСТАННЯ СИНХРОННОЇ КОМУНІКАЦІЇ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ПЛАТФОРМІ MOODLE
- Кривцов В.В., Кривцов В.В.** 1106
РЕАЛІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДУ ПРИ ПОЕТАПНОМУ РОЗВ'ЯЗУВАННІ ЗАДАЧ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ РИСУНКІВ В ПРОСКІЦЯХ З ЧИСЛОВИМИ ПОЗНАЧКАМИ
- Лазарєв О.В., Фернос Ю.І., Комісаренко Н.О.** 1121
ТЕОРЕТИЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ПОНЯТТЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ АГРАРНОГО ПРОФІЛЮ ДО ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОЇ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ
- Леган В.П., Чепурна М.В., Вятчаніна С.В.** 1135
АНАЛІЗ РОЛІ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ ТА РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕРЕКЛАДАЧІВ
- Литвинова І.Л., Балабанова К.В., Різак Г.В.** 1148
ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІННОВАЦІЇ ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО КОМФОРТУ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В ОНЛАЙН-ОСВІТІ
- Лукаш Ю.М.** 1164
КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ МЕДИКІВ

- Малихін О.В.** 1178
*ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ
ВИЩОЇ ХІМІЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТНЬО-
НАУКОВОГО ПРОСТОРУ*
- Мандражи О.А.** 1190
ЗАДАЧІ НА СПІВЗВУЧНІСТЬ, ЯКІ ЗВУЧАТЬ ТІЛЬКИ УКРАЇНСЬКОЮ
- Медведєва М.О.** 1201
*ДОБІР ОНЛАЙН-СЕРВІСІВ ДЛЯ ГЕНЕРАЦІЇ ТЕСТІВ ЗА ДОПОМОГОЮ
ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ*
- Мізюк В.А., Кожухар Ж.В., Паска Т.В.** 1214
*ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НА АДАПТАЦІЮ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ У
ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ*
- Ніколаєску І.О., Панченко О.О., Шевченко К.В.** 1227
*ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ СУЧАСНИХ ЗАСОБІВ STEM-ОСВІТИ В ОСВІТ
ПРОЦЕС ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ*
- Новік К.І., Кушевська Н.М., Пильщик С.В.** 1237
*РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ЧЕРЕЗ КЕЙС-СТАДІ НА
ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ
УКРАЇНИ*
- Овсієнко А.М.** 1254
*ПІДГОТОВКА МОЛОДІ ДО ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ СОЦІАЛЬНО
ОРІЄНТОВАНОГО РИНКУ ПРАЦІ*
- Олешко Д.О., Чепкий І.В., Шевчук В.В.** 1263
*БОЙОВИЙ ДОСВІД НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЯК
ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ
ОФІЦЕРІВ-ПРИКОРДОННИКІВ*
- Пасічник О.О.** 1275
*ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ ІТ-СЛЕНГУ НА ЗАНЯТТЯХ ІНОЗЕМНОЇ
МОВИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ*
- Петрович В.В., Байбакова О.О., Лапшин С.А.** 1287
*ВПЛИВ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ НА ПІДТРИМКУ ТА РОЗВИТОК
НАЦІОНАЛЬНОЇ ТА КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ*
- Починок Є.А.** 1300
*МЕНЕДЖЕР ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ – ЛІДЕР ЗМІН У СФЕРІ
ЗДОРОВ'Я*
- Приблуда Л.М., Левицька Н.М.** 1314
РИТОРИКА В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

- Прокоф'єв Є.Г.** 1325
ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРАКТИКО ОРІЄНТОВАНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ
- Рабецька Н.Л., Сахацька В.В.** 1336
ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНЕ ПОЛЕ «ВІЙНА» В СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКОМОВНИХ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСАХ
- Рейпольська О.Д.** 1347
ОСОБЛИВОСТІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ФІНДЛЯНДІЇ: КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ В РАКУРСІ НОВОЇ СОЦІОЛОГІЇ ДИТИНСТВА
- Рибалко Л.М., Романенко Б.В.** 1360
ОСНОВИ МЕТОДОЛОГІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
- Сахненко А.В.** 1371
ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ПАУЕРЛІФТЕРІВ-ПОЧАТКІВЦІВ
- Семенишина І.В., Завгородній Д.І., Безцінна Ж.П.** 1381
ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТИ В ЕПОХУ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ: НОВІ ГОРИЗОНТИ ДЛЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ТА РОЗВИТКУ КОМПЕТЕНЦІЙ СТУДЕНТІВ
- Семеняко Ю.Б.** 1396
ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ІДЕЙ ПЕДАГОГІКИ М. МОНТЕССОРІ В ПРОЦЕС ФОРМУВАННЯ МЕДІАГРАМОТНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ
- Ситник О.І.** 1407
ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО АНГЛОМОВНИХ КРАЇН У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ: МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД
- Сіпій В.В., Хренова В.В., Паска Б.В.** 1415
МОБІЛЬНА ОСВІТА ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ДОСТУПНОСТІ Й РІВНОСТІ В НАВЧАННІ: АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
- Сопівник Р.В.** 1433
РОЗПОДІЛЬНЕ ЛІДЕРСТВО В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ТЕОРІЙ ЛІДЕРОЛОГІЇ
- Сулим В.Т., Чичук А.П., Біда О.А., Кучай Т.П., Рокосовик Н.В.** 1442
ФОРМУВАННЯ ЛІНГВОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕ

- Сущенко А.М., Габ А.І., Малишев В.В.** 1453
*НАУКОВО-ПРАКТИЧНА СКЛАДОВА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В
ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ: ФУНКЦІОНУВАННЯ
НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ОСВІТНІХ ЛАБОРАТОРІЙ ТА ВПРОВАД-
ЖЕННЯ ОСВІТИ В ГАЛУЗІ НАНОТЕХНОЛОГІЙ*
- Таланова Ж.В., Слюсаренко О.М.** 1469
*ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ З ФІЗИОТЕРАПІЇ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ:
МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД*
- Тамаркіна О.Л., Байдак Л.І., Березняк О.П.** 1482
*ЗАСТОСУВАННЯ НЕТРАДИЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ
ІНОЗЕМНІЙ МОВІ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ ЗВО*
- Танська В.В., Губарева Д.В., Андрощук І.В., Логай В.А., Пінчук Л.М.** 1493
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СУЧАСНІЙ СИСТЕМІ ОСВІТИ
- Тимофєєва О.Я.** 1508
*РОЗВИТОК НАВИЧОК КОМАНДНОЇ РОБОТИ ЧЕРЕЗ ГРУПОВУ
ВЗАЄМОДІЮ НА ЗАНЯТТЯХ З МОРСЬКОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ*
- Тягур В.М., Гуттерер Є.В., Габода Є.Б.** 1520
*РОЗВИТОК МОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ
ПРЕДМЕТІВ ГАЛУЗЕЙ «ТЕХНОЛОГІЇ» ТА «МИСТЕЦТВО»*
- Филипська В.І.** 1536
*ДІЯЛЬНІСНО ОРІЄНТОВАНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ
МОВ У ЗВО*
- Філімонова Т.В.** 1548
*ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ДО
ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ*
- Фурман О.Ф.** 1562
*НАСТУПНІСТЬ У НАВЧАННІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ТА МОЛОДШОГО
ШКІЛЬНОГО ВІКУ СПРИЙМАТИ Й АНАЛІЗУВАТИ ПОЕТИЧНІ
ТВОРИ*
- Харківська А.А.** 1574
*ВИХОВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ПОЗИЦІЇ В МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ*
- Хлистун І.В.** 1583
*ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ЖУРНАЛІСТСЬКІЙ
ОСВІТІ*
- Холденко В.І., Дмитрієнко О.О., Мамон О.В.** 1599
*МУЛЬТИМЕДІЙНІСТЬ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ: ВІД ВІДЕОЛЕКЦІЙ
ДО ВИКОРИСТАННЯ ВІРТУАЛЬНОЇ РЕАЛЬНОСТІ*

Чиченьова О.М., Новікова І.В., Лукачина А.В. 1615
*ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОВЕДІНКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ
ОСВІТИ ПІД ЧАС УЧАСТІ У ЗМАГАННЯХ В СКЛАДІ ЗБІРНОЇ
КОМАНДИ УНІВЕРСИТЕТУ*

Шарова Т.М., Землянська А.В. 1626
*ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ: ВИКОРИСТАННЯ
ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ОСВІТІ*

Шевчук Б.В. 1636
*ОСНОВНІ ОЗНАКИ ВІРТУАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА ПРОФЕСІЙНОЇ
ОСВІТИ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ФОРМУВАННЯ*

Юдіна К.Є., Коковська О.В., Павленко Г.П., Весніна Л.Є., Міщенко І.В. 1650
*ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ РОЗВИТКУ У КОМУНІКАТИВНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ-СТОМАТОЛОГІВ*

Якімова М.Е. 1663
*«ПЕРЕВЕРНУТИЙ КЛАС» ЯК ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ
ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ УЧНІВ БАЗОВОЇ ШКОЛИ ДО
САМОСТІЙНОГО ОВОЛОДІННЯ ЗНАННЯМИ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ
ДИСЦИПЛІН ПРИРОДНИЧО-МАТЕМАТИЧНОГО ЦИКЛУ*

СЕРІЯ «ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ»

Kizlova A.A. 1674
*MATERIAL DIMENSION OF EVERYDAY LIFE IN VOLYN DURING THE
LITHUANIAN PERIOD IN THE WORKS OF OLEKSIY VOYTIUK*

Klish A.B., Zulyak I.S. 1685
*OLEKSANDR BARVINSKYI'S SPEECHES IN THE GALICIAN SEJM AS A
SOURCE FOR STUDYING THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF
UKRAINIANS AT THE END OF THE 19TH AND THE BEGINNING OF
THE 20TH CENTURIES*

Lukyanenko O.V. 1698
*THE HISTORY OF THE FORMATION OF THE POLITICAL CULTURE OF
POLTAV REGION AT THE BEGINNING OF THE XXI CENTURY*

Алєєва Я.А. 1711
*ВИСВІТЛЕННЯ ПИТАНЬ ПОЛІТИЧНИХ РЕПРЕСІЙ РАДЯНСЬКОЇ
ДОБИ НА СТОРІНКАХ ТИЖНЕВИКА «ЛІТЕРАТУРНА УКРАЇНА»
НАПЕРЕДОДНІ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО РЕФЕРЕНДУМУ 1 ГРУДНЯ
1991 Р.*

Баженов О.Л. 1728
*МАТЕРІАЛЬНА КУЛЬТУРА ПЕРВІСНИХ ЛЮДЕЙ: ВІД КАМ'ЯНОГО
ВІКУ ДО РОЗВИТКУ МЕТАЛУРГІЇ*

- Бессалова Т.В.** 1746
*ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАКЛАДАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ
ПОЛІТИКИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ*
- Біліченко Л.С.** 1763
*ДІЯЛЬНІСТЬ ГЕНЕРАЛ-ГУБЕРНАТОРІВ ХЕРСОНСЬКОЇ ГУБЕРНІЇ
ПО ЛІКВІДАЦІЇ РЕВОЛЮЦІЙНОГО РУХУ В ОДЕСІ (1905-1907 РР.)*
- Горлатий О.О.** 1774
КОЛОНІАЛЬНА АРХІТЕКТУРА МЕКСИКИ 1520-1640 РОКІВ
- Затірка О.О.** 1787
*ДОСЛІДЖЕННЯ ВОЛОНТЕРСЬКОГО РУХУ В УКРАЇНІ В ДОБУ
НЕЗАЛЕЖНОСТІ (1991 - 2023 РР.)*
- Зуйков В.О.** 1803
*МЕТОДИ ТА ЗАСОБИ ОСВІТИ В СЕРЕДНЬОВІЧЧІ: ВІД
МОНАСТИРСЬКИХ ШКІЛ ДО УНІВЕРСИТЕТІВ*
- Ілляшенко Ю.Ю., Лисенко А.І., Яшан О.О.** 1818
*ДЖЕРЕЛОЗНАВЧІ СТУДІЇ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ІНСТИТУЦІОНА-
ЛІЗАЦІЇ СУЧАСНОГО ВІТЧИЗНЯНОГО НАУКОВО-ІСТОРИЧНОГО
ПРОСТОРУ*
- Ільченко І.І.** 1831
*ІСТОРИЧНИЙ ТОПОНІМІКОН РОМАНУ Ю. МУШКЕТИКА «НА
БРАТА БРАТ»*
- Кочетков В.В.** 1842
*В'ЄТНАМСЬКИЙ НАПРЯМ АМЕРИКАНСЬКОЇ ЗОВНІШНЬОЇ
ПОЛІТИКИ: 1990 – 2010-ТІ РР.*
- Литвиненко А.А.** 1857
*ЗАХОДИ ОКТАВІАНА АВГУСТА ЩОДО ЛЕГІТИМІЗАЦІЇ ВЛАДИ В
КОНТЕКСТІ СТАНОВЛЕННЯ СИСТЕМИ ПРИНЦИПАТУ*
- Лобода Д.О.** 1866
*ДИНАСТИЧНА ТРАДИЦІЯ – СКЛАДОВА СЕРЕДНЬОВІЧНОЇ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ*
- Луцик Д.О.** 1880
*ОСОБЛИВОСТІ ПОСЕЛЕНСЬКОЇ СТРУКТУРИ НАСЕЛЕННЯ
СЕРЕДНЬОГО ПОДНІСТРОВ'Я КІНЦЯ ІХ – ПОЧАТКУ ХІІІ СТ.*
- Махінько А.І.** 1894
*АЛКОГОЛЬНА КУЛЬТУРА ВЕЛИКОГО КНЯЗІВСТВА ЛИТОВСЬКОГО
У ПРАЦЯХ М. ДОВНАР-ЗАПОЛЬСЬКОГО*

Никифоров О.В. 1903
ПРОБЛЕМАТИКА СТВОРЕННЯ ТА ЗБРОЙНОЇ БОРОТЬБИ УПА В РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ У СВІТЛІ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРИОГРАФІЇ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ 1990-Х РОКІВ

Прийдун С.В. 1916
ЗБРОЙНІ СИЛИ УКРАЇНИ В МИРОТВОРЧИХ МІСІЯХ ООН

Смольницька М.К., Баришполець (Лобода) М.К. 1930
ДИТЯЧИЙ БУДИНОК У СІЛЬСЬКОМУ ПРОСТОРІ 1947 – 1953 РР.: ЛОКАЛЬНИЙ ДОСВІД

Фролов С.В. 1950
ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ ХАРКІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В ПЕРШЕ ПОВОЄННЕ ДЕСЯТИЛІТТЯ (1945-1955 рр.)

Штепа А.В. 1964
МІСЦЕ Й ЗНАЧЕННЯ ЮГОСЛАВСЬКИХ ВОЄН У СУЧАСНІЙ ПОЛІТИЦІ ПАМ'ЯТИ В СЕРБІЇ

СЕРІЯ «КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО»

Бородай В.П. 1973
ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ СКУЛЬПТУРИ ЯК ВИД МИСТЕЦТВА

Дубовик Н.А., Климова К.І. 1983
ІМІДЖЕВІ СТРАТЕГІЇ АРХІВІВ ТА ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ АРХІВІСТІВ

СЕРІЯ «СОЦІОЛОГІЯ»

Балановський Я.М. 1995
СОЦІАЛЬНА ЕНЕРГІЯ ЯК ЗНАЧУЩИЙ ЧИННИК СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

УДК 81'24'271'276.6-057.875

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-4\(22\)-471-484](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-4(22)-471-484)

Сіладі Василь Васильович доктор філософії, доцент, кафедра філології, факультет англійської мови та літератури, Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II, м. Берегово, <https://orcid.org/0000-0002-9710-2286>

Берта Елеонора Тіборівна кандидат філологічних наук, доцент, кафедра угорської філології, Українсько-угорський навчально-науковий інститут, ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород, <https://orcid.org/0009-0007-5526-3982>

Холод Інна Володимирівна доктор філософії з філології, старший викладач, кафедра української та іноземних мов, факультет менеджменту та права, Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця, <https://orcid.org/0000-0003-1748-936X>

ВПЛИВ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ТЕРМІНОГРАФІЮ У ФОРМУВАННІ МОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ- ФІЛОЛОГІВ

Анотація. Термінографія – це напрямок лексикології, який вивчає терміни, або спеціалізовану лексику, в певних наукових чи технічних галузях. Викладання термінографії в університетському курсі мови може бути корисним для студентів-філологів наукових та гуманітарних спеціальностей. Словниковий запас має вирішальне значення у викладанні та вивченні іноземних мов. Мета представленої роботи полягає у вивченні впливу використання сучасних технологій та термінологічного підходу для досягнення освітніх цілей у галузі філології. Методи роботи включають синтез та аналіз наявної наукової літератури, дотичної до дидактичного аспекту термінографії. Результати роботи продемонстрували, що залежно від того, чи ставить підхід акцент на мову та лексикон як на основні пріоритети, навчальні програми для філологів, які зосереджуються на поліпшенні мовної компетентності або на здобутті фахових знань в сфері термінології, є ефективними. Крім того, результати дослідження показали деякі ключові принципи, якими слід керуватися під час викладання та вивчення спеціальної термінології. Запропоновано переглянути різні

підходи та важливі технологічні інновації у галузі освітньої термінографії з метою надання викладачам і студентам адекватних інструментів, які здатні задовольнити їхні комунікаційні потреби. Це означає, що словниковий матеріал повинен бути спрямований на конкретні потреби студентів, забезпечуючи їм необхідну інформацію у доступній формі. Висновок полягає в тому, що розробка схем аналізу термінологічних дискурсів в якості елементів навчальної програми у галузі філології є перспективною. Перспективним видається розширення спектру дій, спрямованих на роботу зі словниками за допомогою новітніх технологій, з метою сприяння засвоєнню знань та мовної компетентності. Аналізуючи результати дослідження, можна зробити висновок, що збалансоване поєднання сучасних технологій і традиційних методів навчання є найефективнішим шляхом досягнення максимальної професійної лексичної компетентності студентів-філологів. Подальші дослідження у галузі термінографії можуть сприяти вдосконаленню програм навчання та методів вивчення лексики для майбутніх фахівців у галузі філології.

Ключові слова: лексикографія, мова, знання, програми, навчання термінології.

Siladi Vasyl Vasyliovych PhD, Associate Professor, Department of Philology, Faculty of English Language and Literature, Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian Institute, Berehove, <https://orcid.org/0000-0002-9710-2286>

Berta Eleonora Tiborivna Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Department of Hungarian Philology, Ukrainian-Hungarian Educational and Scientific Institute, Uzhhorod National University, Uzhhorod, <https://orcid.org/0009-0007-5526-3982>

Kholod Inna Volodymyrivna Doctor of Philosophy in Philology, Senior Lecturer, Department of Ukrainian and Foreign Languages, Faculty of Management and Law, Vinnytsia National Agrarian University, Vinnytsia, <https://orcid.org/0000-0003-1748-936X>

THE INFLUENCE OF MODERN TECHNOLOGIES ON TERMINOLOGY IN THE FORMATION OF LANGUAGE COMPETENCE OF PHILOLOGY STUDENTS

Abstract. Terminography is a branch of lexicology that studies specialized terms, or lexicon, in specific scientific or technical fields.

Teaching terminography in a university language course can be beneficial for students majoring in scientific and humanitarian disciplines. Vocabulary plays a crucial role in teaching and learning foreign languages. The aim of the study was to explore the impact of using modern technologies and a terminological approach to achieve educational goals in the field of philology. Methods involved synthesizing and analyzing existing literature related to the didactic aspects of terminography. The results showed that educational programs focusing on improving language competence or acquiring specialized knowledge in terminology are effective depending on whether the emphasis is on language and lexicon as main priorities for philologists. Additionally, the study identified key principles to guide the teaching and learning of specialized terminology. It proposed reviewing different approaches and important technological innovations in educational terminography to provide teachers and students with adequate tools to meet their communication needs. This means that dictionary material should address specific student needs, providing necessary information in an accessible format. In conclusion, developing schemes for analyzing terminological discourses as part of the curriculum in philology is promising. Expanding the range of dictionary work actions with the help of modern technologies to promote knowledge acquisition and language competence appears prospective. The research results leads to the conclusion that a balanced combination of modern technologies and traditional teaching methods is the most effective way to achieve maximum professional lexical competence for philology students. Further research in terminography may contribute to improving teaching programs and vocabulary learning methods for future professionals in the field of philology.

Keywords: lexicography, language, knowledge, programs, terminology training.

Постановка проблеми. Викладання лексики – це оволодіння словами галузі, в якій вони циркулюють. Такий підхід передбачає використання спеціалізованих термінів та термінології в процесі вивчення іноземної мови. Вивчення лексики важливе не тільки для розуміння текстів і спілкування, але й для поглибленого опанування галузі. Наприклад, якщо студент вивчає медичну термінологію, то він зможе краще розуміти лікарські рецепти, медичні записи і спілкування з лікарями.

Під час вивчення лексики важливо удосконалювати навички вимови, правила вживання та граматику слів. Також корисно відразу вживати нові слова в різних контекстах, щоб зрозуміти їх правильне значення та використання.

Загалом, вивчення лексики – це складний процес, але водночас дуже цікавий та корисний для розвитку ваших знань і навичок у вивченні іноземних мов. Сучасні технології, такі як комп'ютерні програми, онлайн-словники, мобільні додатки тощо, можуть значно полегшити доступ до спеціалізованої термінології і підвищити якість навчання студентів-філологів.

Важливо, щоб викладання лексики відбувалося систематично і послідовно, починаючи з найбільш базових слів і поступово переходячи до складніших та спеціалізованих термінів. Такий підхід допоможе студентам краще розуміти матеріал і легше запам'ятовувати нові слова. Крім того, важливо включати використання лексики у різних контекстах і вправах, щоб здобувачі вищої освіти могли відчувати справжнє застосування слів у мовленні. Такий метод навчання допомагає зберегти мотивацію студентів і зробити процес вивчення лексики більш ефективним. Загалом усе це дає змогу студентам зручно і ефективно навчатися та освоювати нові слова. Також слід використовувати різноманітні методи викладання лексики, такі як меморизація, контекстуалізація, вправи на закріплення та інші, щоб забезпечити максимальне засвоєння та розуміння нових слів.

Навчання лексики має бути не лише ефективним, але й цікавим для студентів. Тому важливо застосовувати у цьому процесі різноманітні візуальні та аудіоматеріали, інтерактивні вправи та ігри, щоб зробити навчання цікавим та захоплюючим, оскільки викладання лексики вимагає від викладача великих зусиль та креативності, але правильно побудований процес може значно полегшити доступ до спеціалізованої термінології та підвищити рівень знань студентів.

Однак існують певні недоліки використання сучасних технологій у термінографії. Наприклад, не завжди можливо знайти достовірний переклад спеціалізованих термінів через відсутність відповідних онлайн-ресурсів. Також можливість виникнення неточностей у перекладі через автоматизовані програми може бути причиною неправильного розуміння термінології. Крім того, існує проблема з неоднозначністю термінів, яка може призвести до помилкового вибору перекладу або до неправильного сприйняття в контексті. Наприклад, один і той же термін може мати різні значення в різних галузях науки або техніки.

Також треба мати на увазі, що не у всіх термінів можуть бути еквіваленти в іншій мові через те, що деякі концепти або технології є унікальними для певної культури або країни.

В цілому використання сучасних технологій у термінографії потребує уважності та обізнаності з мовою та галузевою специфікою, щоб уникнути можливих помилок у перекладі та розумінні термінології.

Отже, важливо збалансувати використання сучасних технологій у термінографії з традиційними методами вивчення мови, щоб забезпечити якісне формування мовної компетентності студентів-філологів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Володіння широким спектром лексики – це перша навичка філологів-спеціалістів [1, с. 119]. Тому наголошуємо на тому, що лексична комбінаторна компетенція не є простою складовою частиною комунікативної компетенції, а ключовою [2, с. 226]. Зазначимо, що йдеться не про зведення лексики до вивчення окремих слів або до проблем термінології. Навпаки, важливо розглядати лексику в її дискурсивному функціонуванні, тобто в контексті конкретного тексту або висловлювання. Лексика може мати різне значення залежно від контексту, у якому вона використовується. Тому важливо аналізувати слова не тільки окремо, але й у їхній взаємодії з іншими словами у реченні чи тексті. Тільки так можна повноцінно розуміти смислові відтінки та особливості мовленнєвого виразу, як зазначає Т. Пьотровські [3, с. 267]. Солідаризуємося з автором, оскільки фактично переконані, що максимальна професійна лексична компетентність – це «здатність домінувати в парадигмі потенційних позначень і знати, як їх використовувати відповідно до місць, з яких ми говоримо» [4, с. 13]. Це означає, що людина з такою компетентністю розуміє відтінки мови, вміє використовувати різні варіанти виразу залежно від контексту і специфіки ситуації. Вона володіє різноманітними лексичними одиницями, знає їх семантику, вживання і прагматику, тобто вміє спілкуватися ефективно і адекватно у різних життєвих сферах і професійних ситуаціях. Така компетентність важлива для успішної комунікації чи то в роботі, навчанні, чи то в повсякденному спілкуванні.

Звичайно, як зазначають Т. Вакалюк та О. Черниш, при цьому не слід вдаватися до крайнощів і нехтувати стратегічними, дискурсивними, соціолінгвістичними та соціокультурними компонентами комунікативної компетенції, розрахованими для студентів-філологів [5, с. 116]. Дійсно, термінографія не зводиться лише до проблеми науково-технічної лексики, але також охоплює всі терміни, що використовуються в конкретній галузі знань або професії. Термінографія допомагає стандартизувати термінологію, уникати недорозумінь та забезпечувати однозначне розуміння термінів серед фахівців. Завдяки цьому виникає можливість якісного обміну інформацією і співпраці між фахівцями з різних країн і культур, як слушно зазначають С. Якименко, Т. Білявська та А. Тимченко [6, с. 3760].

А. Рулл виділяє ключові принципи викладання/вивчення лексики в контексті термінографії, дійсні для галузі філології. Програма повинна бути зосереджена та організована навколо презентації лексики. При цьому важливими є критерії відбору цієї лексики, вагомість полілексичних одиниць також імперативна. На думку вченого, не слід обмежуватися лише тематичною лексикою на кшталт лексикокультури, а охопити якнайбільше міждисциплінарних термінів, які допоможуть зрозуміти тему з різних точок зору. Наприклад, у вивченні культури важливо розуміти її взаємодію з історією, психологією, соціологією та іншими науками. Такий підхід дасть змогу отримати більш глибоке розуміння теми і розширити свій кругозір [7, с. 40].

Таким чином, в подальшому дослідженні важливо враховувати ці ключові принципи викладання/вивчення лексики не лише у контексті термінографії, але й для галузі філології в цілому. Краще всього починати з вивчення базових понять і термінів, а потім поступово переходити до складніших концепцій. Також важливо створювати контекст, у якому студенти зможуть застосовувати набуті знання і навички. Використання різноманітних методів, таких як рольові ігри, візуалізація та інтерактивні вправи, може сприяти кращому засвоєнню матеріалу. Також необхідно підтримувати постійну мотивацію студентів і надавати їм можливість самостійно відкривати нові аспекти вивчення лексики. Активне використання мовних ресурсів та інтернет-платформ також може допомогти розширити словниковий запас і покращити мовні навички. Програма навчання повинна бути спрямована на систематичну презентацію та організацію лексичного матеріалу з урахуванням критеріїв відбору лексики та важливості полілексичних одиниць. Необхідно також уникати обмежень лише тематичною лексикою, а розширити спектр дослідження на міждисциплінарні терміни.

Мета статті полягає в розгляді впливу використання сучасних технологій та термінологічного підходу на формування мовної компетентності студентів-філологів. У подальших дослідженнях важливо враховувати ці ключові принципи викладання/вивчення лексики для покращення мовної компетентності студентів-філологів у галузі термінографії.

Виклад основного матеріалу. Понятійна, семантична та мовна організація лексики – це складні завдання термінографії.

Лексикон – це не набір нерівностей, хаос лексики [8, с. 570], насправді він становить структуроване й організоване ціле. Що стосується концептуальної організації різних піддоменів у термінографії, важливо

знати та поважати умовності семантичного поля, дискурсивні моделі, що діють у кожній із цих областей [9, с. 143]. Ось кілька прикладів (табл. 1):

Таблиця 1

Піддомени та дискурсивні моделі термінографії

Термінологія бізнесу	Філолог має сприймати її з точки зору економічних агентів (підприємств, адміністрацій, державних і приватних, кредитних установ/фінансових установ) або з точки зору життєвого циклу продукту, включаючи його народження, розвиток, зрілість і занепад.
Юридична термінологія	В юридичній термінографії виділяють різні типи права (цивільне, конституційне, кримінальне тощо), основні фази процесу правосуддя у сфері кримінального права (правопорушення, розслідування та вироки).
Наукова термінологія	Це сприйняття фактів (загальних, наочних, прикладів), аналізу (причин, наслідків), рішення (прийняті, розглянуті), думки. Переважає експозиційний дискурс.

Джерело: власна розробка авторів.

Г. Ганем-Гутьеррес та А. Гілмор наводять аргументи на користь бінарного підходу до вивчення лексики і приклади такої бінарної організації та пропонують використовувати опозиційні стосунки: пари антонімів, омонімів, живі/людські << неживі/нелюдські, абстрактні >> конкретні стосунки, пейоративні << меліоративні та навіть розглядають бінарну опозицію між префіксами типу *inter-* << *intra-* [10, с. 1367].

Навчаючи філологів термінографії, також можна здійснити лінгвістичну організацію лексики та виділити слова, які співіснують, тобто співіснуючі (співставлення тощо), які розташовані на синтагматичній осі, слова, які уникають одне одного, навести кореляти (наприклад, синоніми, антоніми та пароніми), які розташовані на парадигматичній осі, та слова з однієї родини, тобто похідні або застави, які можна згрупувати в таблиці похідних.

Відбір лексики має здійснюватися відповідно до об'єктивних та суб'єктивних критеріїв, таких як частота, і доступність, доцільність

термінів, дидактичні критерії, такі як цілі, рівень цільової аудиторії тощо. Тому передусім йдеться про те, щоб зосередитися на ключовій лексиці галузі, що вивчається, та чітко розмежувати її сферу. Тому аналіз достатньо великого та репрезентативного корпусу є абсолютно необхідним.

Лексикон складається не лише з окремих слів, а й зі словосполучень. Тому слід цікавитися лексичними та полілексичними одиницями, вивчати різні типи та ступені асоціації [11, с. 187]. Збагачення та розширення словникового запасу означає не лише оволодіння новими словами, але й вивчення знайомих термінів у нових комбінаціях. Наприклад, недостатньо розуміти загальні іменники чи прикметники, потрібно їх розпізнавати у термінологічній нероздільності.

У вивченні термінів кількісний і якісний підходи йдуть пліч-о-пліч, як зазначає Т. Прчич [12, с. 13], виділяючи класифікаційні сполучення, полілексичні одиниці і зокрема словосполучення, які часто становлять проблеми для студентів на рецептивному, а ще більше – на продуктивному рівні.

У викладанні іноземних мов для філологів словосполученням ще належить знайти своє місце. Дослідження показують, що студенти, які вивчають англійську як другу мову (поглиблений рівень), мало використовують словосполучення [13, с. 211]. Проблема інтеграції словосполучень у викладання мови є невирішеною та ще значною мірою потребує вирішення.

У вивченні всіх аспектів лексики охоплення певної кількості умовних або семантичних полів, таких як право, економіка, медицина, звичайно, є необхідним, але недостатнім. Важливо ознайомити студентів-філологів із низкою інших важливих аспектів словотворення: найпродуктивніші префікси та суфікси, особливо важливі в медицині та інших науках, найпоширеніші похідні, сполучники, умовні поняття, такі як час, простір, розмірність, рух, швидкість, щільність тощо, геолінгвістичні, соціолінгвістичні варіації тощо, реєстри, прагматичні, денотативні аспекти та конотативи.

Термінографія як елемент навчальної програми для студентів-філологів дає можливість їм вивчати словниковий запас.

Студенти перш за все повинні засвоїти правила про процеси навчання, фактори, які сприяють засвоєнню та запам'ятовуванню лексики. Щоб полегшити інтеграцію та запам'ятовування, слід використовувати техніки когнітивного закріплення (обробка глибокого рівня), яке стає ще продуктивнішою активністю у термінографії завдяки новітнім технологіям (табл. 2):

Таблиця 2

Сучасні технології у термінографії та їх вплив на формування мовної компетентності студентів-філологів

Інтерактивні онлайн-платформи	Ці платформи можуть включати в себе інтерактивні вправи, ігри, тести та інше, що допомагає студентам активно залучатися до процесу навчання. За їх допомогою також можна створювати індивідуалізовані навчальні плани, які враховують індивідуальні потреби і рівень знань кожного студента, пропонуючи матеріал, який сприяє активному розвитку мовної компетентності студентів.
Використання мобільних додатків	Ці додатки можуть містити навчальні вправи, тести, flashcards та інші інтерактивні матеріали, які допомагають студентам ефективно запам'ятовувати нову лексику та розвивають мовну компетентність. Крім того, деякі додатки можуть навіть використовувати розпізнавання мови та штучний інтелект для індивідуалізації процесу навчання.
Використання віртуальної та розширеної реальності	Може бути корисним для студентів, які вивчають термінологію. Ці технології дозволяють створювати іммерсивне навчальне середовище, де здобувачі освіти можуть взаємодіяти з термінами у реальному часі та просторі, що сприяє їх ефективному запам'ятовуванню.

Джерело: власна розробка авторів.

Отже, засвоєння та запам'ятовування лексики у термінографії може бути значно полегшено за допомогою новітніх технологій, які створюють інтерактивне та залучаюче навчальне середовище для студентів. Проте у процесі запам'ятовування важливі не кількість разів, коли хтось стикався з лексичною одиницею, а яскраві вправи, види активності, ситуативні вправи, комунікативні ситуації та різні контексти, в яких ця одиниця була представлена [14, с. 503]. Термін

запам'ятовується легше, якщо його вимовити, написати, прочитати та почути. Для вирішення комунікаційних проблем необхідне постійне вдосконалення словникового запасу, також важливо розвивати навички слухання і сприйняття інформації від співрозмовника, вміння спілкуватися в різних ситуаціях і з різними людьми. Тренування комунікативних навичок допоможе покращити взаєморозуміння і встановлення ефективних стосунків з оточуючими [15, с. 42]. Проте віднесення словникового запасу до якісного рівня обробки важливіше, ніж кількість слів, які можна запам'ятати.

У рамках викладання термінографії для студентів-філологів необхідна інтеграція викладання і вивчення лексики та синтаксису. Словниковий запас і синтаксис нероздільні. Факт залишається фактом, що після немовних елементів (таких як ситуація, пози, вираз обличчя тощо) та інтонації стоїть лексика як перший вектор інформації. Ось перелік морфосинтаксичної інформації, яку повинен містити навчальний словник згідно з Т. Прічем та який слід пропонувати студентами для кращого засвоєння термінів [12, с. 16]:

- Граматична категорія: відмінювані форми: рід, число, порівняльний і найвищий відмінок прикметників і прислівників, неправильні форми дієслова;
- Синтаксичні конструкції: дієслово і його значення, іменник і його значення, прикметник: його значення і місце;
- Словосполучення: похідні або застави.

Крім того, для покращення мовної компетентності важливим є поєднання читання з вивченням нових слів. Текстова і лексична компетенції є взаємопов'язаними. Читання допомагає розширити словниковий запас, ознайомлюючи з новими словами та виразами, а також збагатити мовлення різноманітними конструкціями. Тому рекомендується не лише читати тексти, але й активно вивчати нові слова та фрази, роблячи з ними вправи на запам'ятовування та використання. Такий комплексний підхід допоможе підвищити рівень мовної компетентності. Під час лексикологічних вправ потрібно шукати однакові семантичні зв'язки, контексти, дискурсивні моделі, як під час читання. Тому важливо пропонувати студентам реальні тексти, які розширюють їхні знання і мають зміст. Просте вивчення мовного коду не є достатнім.

Оволодіння навичкою використання словників – це критичний елемент для студентів, які прагнуть досягти незалежності у своїй роботі з термінологією. Проте багато здобувачів освіти не оцінюють повну користь, яку можуть отримати з використання словників.

Немає однозначної відповіді на питання про те, який словник, двомовний чи одномовний, є кращим. Сучасні тенденції передбачають зростання конвергенції між цими двома типами. Двомовний словник може швидше знайти еквівалент, але для більш складних досліджень може бути важливим використання одномовного словника.

В умовах технологічного прогресу використання онлайн-словників також стає все більш популярним серед студентів. Ці словники не лише швидші та зручніші у використанні, але й можуть містити більше актуальної та розширеної інформації. Багато з них також мають функцію вимови, яка допомагає студентам правильно проговорювати слова.

Також важливо вміти користуватися спеціалізованими словниками, наприклад, термінологічними, в певних галузях знань. Це допомагає не лише перекладати слова, але і розуміти їх контекст та використовувати правильно в наукових роботах чи публікаціях.

Отже, оволодіння навичками користування словниками, особливо в онлайн-форматі, є дуже важливим для успішного навчання та роботи студентів. Правильне використання словників допомагає розширювати словниковий запас, краще розуміти текст та ефективніше вести навчальні чи дослідницькі проекти.

Розробка багатофункціональних словників для самостійного навчання мови є ключовим складником оптимізації вивчення та викладання лексики. Передаючи викладачам та студентам відповідні матеріали, можна вирішити їхні мовні проблеми. Це завдання, над яким працюють останні роки, вимагає наявності різноманітних словників, які об'єднують декілька функцій, таких як декодування, виправлення помилок, контрольний словник, словник для створення текстів, навчальний словник і словник-посередник між мовами. Ці словники містять різноманітну інформацію, таку як морфосинтаксичну, семантичну, синтагматичну, парадигматичну та прагматичну, а також список словосполучень, синонімів, антонімів, граматичних та лексикологічних труднощів, тезаурус тощо.

Розробка конкретних лексичних ресурсів для студентів-філологів є важливою, і слід зазначити, що багато термінографічних проектів у сфері сполучень були в основному розроблені для філологів.

Проте найефективнішими є інновації, які характерні для електронних словників другого покоління, надають низку функціональних можливостей. Електронні версії наших словників мають деякі переваги порівняно з паперовими. Ось декілька переваг електронних словників другого покоління:

- Можливість швидкого пошуку і перекладу слів.
- Автоматична корекція помилок або навіть автопереклад тексту.
- Можливість використовувати різні мовні пари і перекладати не лише слова, а й цілі речення або тексти.
- Можливість встановлення додаткових функцій, які полегшують вивчення мови (наприклад, тестування знань, аудіовимова слів тощо).
- Зручність для пошуку нових слів або фраз завдяки регулярним оновленням бази даних.
- Ефективність під час подорожей або вивчення мови навіть без доступу до інтернету.

Отже, інновації в електронних словниках дозволяють зробити процес вивчення та використання іноземних мов більш ефективним та зручним, адже вони мають розширені можливості доступу, у тому числі через різні мови (німецьку, англійську, іспанську, італійську, голландську) та здатні швидше знаходити потрібну інформацію. Крім того, вони можуть працювати більш гнучко, дозволяючи користувачам ставити індивідуальний маршрут, і мають інтерактивну систему контролю над інформацією, що відображається через ретикулярну організацію (пара)синонімів або синонімічних виразів.

Висновки. Дослідження показує, що використання сучасних технологій може полегшити доступ до спеціалізованої термінології, але при цьому важливо уникати недоліків автоматизованих програм, які можуть призвести до неточностей у перекладі термінів. Тому варто збалансувати використання сучасних технологій з традиційними методами навчання мови.

Результати дослідження також вказують на важливість розгляду лексики в дискурсивному контексті для досягнення максимальної професійної лексичної компетентності. Навчальна програма повинна бути організована навколо презентації лексики з урахуванням критеріїв відбору термінів та важливості полілексичних одиниць. Розробка (само)навчального словника для студентів-філологів є складною, трудомісткою діяльністю, яка включає безліч операцій і кроків.

Таким чином, інтеграція аспектів лексики в термінографії є важливим елементом навчання для студентів-філологів. Вивчення лексики та семантики, використання спеціалізованих словників та новітніх технологій у навчанні допомагають студентам краще оволодіти мовною компетенцією. Правильне вивчення та використання лексики сприяє розвитку мовної підготовки та покращує комунікаційні навички студентів.

Отже, можна зробити висновок, що використання сучасних технологій у навчанні мови є корисним, але важливо уникати недоліків автоматизованих програм для перекладу термінів. Інтеграція аспектів лексики в термінографії допомагає студентам краще оволодіти мовною компетенцією та покращити комунікаційні навички. Важливо збалансувати використання технологій з традиційними методами навчання для досягнення максимальної професійної лексичної компетентності.

Література:

1. Horbatiuk L., Kravchenko N., Alieksieieva H., Lipych V., Rozumna T. Use of mobile applications for foreign language lexical competence formation. *Journal of History Culture and Art Research*, 2019. Vol. 8, No. 3, P. 113–124. <https://doi.org/10.7596/taksad.v8i3.2093>
2. Chala A., Demchenko N., Panchenko V., Bakhmat L., Krekhno T. Forming speech and communicative competency of future philologists. *Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala*, 2021. Vol. 13, No. 3, P. 225–245. <https://doi.org/10.18662/rrem/13.3/449>
3. Piotrowski T. A theory of lexicography—is there one?. *The Bloomsbury Handbook of Lexicography*, 2022. P. 267. <https://www.torrossa.com/en/resources/an/5213320#page=292>
4. Adamska-Salaciak A. Lexicography and theory: Clearing the ground. *International Journal of Lexicography*, 2019. Vol. 32, No. 1, P. 1–19. <https://doi.org/10.1093/ijl/icy017>
5. Vakaliuk T., Chernysh O. The compilation of a multilingual terminological dictionary as a means of students' professional and lexical competence development. *Innovative Educational Technologies, Tools and Methods for E-learning. Seria on E-learning*, 2020. Vol. 12, P. 113–125. <https://doi.org/10.34916/el.2020.12.10>
6. Yakymenko S. I., Bilyavska T. M., Tymchenko A. A. Formation of orthographic competence in future primary school teachers during language training in higher education institutions. *Universal Journal of Educational Research*, 2020. Vol. 8, No. 8, P. 3759–3767. <https://doi.org/10.13189/ujer.2020.080857>
7. Rull A. N. How to select and present cultural data: a challenge to lexicography. *Lexicographica*, 2020. P. 39–57. <https://doi.org/10.1515/lex-2020-0003>
8. Esra'M A. Cognitive linguistics and digital lexicography. In *The Routledge Handbook of Cognitive Linguistics*, 2021. P. 568–584. Routledge. <https://www.taylorfrancis.com/chapters/edit/10.4324/9781351034708-38/cognitive-linguistics-digital-lexicography-esra-abdelzاهر>
9. Ten Hacken P. Norms, new words, and empirical reality. *International Journal of Lexicography*, 2020. Vol. 33, No. 2, P. 135–149. <https://doi.org/10.1093/ijl/ecaa005>
10. Gánem-Gutiérrez G. A., Gilmore A. A mixed methods case study on the use and impact of web-based lexicographic tools on L2 writing. *Computer Assisted Language Learning*, 2023. Vol. 36, No. 7, P. 1365–1391. <https://doi.org/10.1080/09588221.2021.1987273>
11. Leroyer P., Simonsen H. K. Reconceptualizing lexicography: the broad understanding. In *Proceedings of XIX EURALEX Congress: Lexicography for Inclusion*, 2020. P. 183–192. https://euralex2020.gr/wp-content/uploads/2020/11/EURALEX2020_ProceedingsBook-p183-192.pdf
12. Prcic T. Teaching Lexicography as a University Course: Theoretical, Practical and Critical Considerations. *Lexikos*, 2020. Vol. 30, P. 1–28. <http://dx.doi.org/10.5788/30-1-1597>
13. Frankenberg-Garcia A., Rees G. P., Lew R. Slipping through the Cracks in e-Lexicography. *International Journal of Lexicography*, 2021. Vol. 34, No. 2, P. 206–234. <https://doi.org/10.1093/ijl/ecaa022>
14. Frumkina A., Diachenko M., Polyezhayev Y., Savina N., Hadi F. Readiness of future teachers for integrated teaching of educational subjects in foreign language. *Praxis Educacional*, 2022. Vol. 16, No. 38, P. 502–514. <https://periodicos2.uesb.br/index.php/praxis/article/view/6023>
15. Senchylo-Tatliloglu N. Meslek seçimini etkileyen faktörler: ukrayna örneği. *Hakkari Review*, 2023. Vol. 7, No. 2, P. 37–49. <https://doi.org/10.31457/hr.1348745>

References:

1. Horbatiuk, L., Kravchenko, N., Alieksieieva, H., Lipych, V., & Rozumna, T. (2019). Use of mobile applications for foreign language lexical competence formation. *Journal of History Culture and Art Research*, 8(3), 113–124. <https://doi.org/10.7596/taksad.v8i3.2093>
2. Chala, A., Demchenko, N., Panchenko, V., Bakhmat, L., & Krekhno, T. (2021). Forming speech and communicative competency of future philologists. *Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala*, 13(3), 225–245. <https://doi.org/10.18662/rrem/13.3/449>
3. Piotrowski, T. (2022). A theory of lexicography—is there one?. *The Bloomsbury Handbook of Lexicography*, 267. <https://www.torrossa.com/en/resources/an/5213320#page=292>
4. Adamska-Salaciak, A. (2019). Lexicography and theory: Clearing the ground. *International Journal of Lexicography*, 32(1), 1–19. <https://doi.org/10.1093/ijl/icy017>
5. Vakaliuk, T., & Chernysh, O. (2020). The compilation of a multilingual terminological dictionary as a means of students' professional and lexical competence development. *Innovative Educational Technologies, Tools and Methods for E-learning. Seria on E-learning*, 12, 113–125. <https://doi.org/10.34916/el.2020.12.10>
6. Yakymenko, S. I., Bilyavska, T. M., & Tymchenko, A. A. (2020). Formation of orthographic competence in future primary school teachers during language training in higher education institutions. *Universal Journal of Educational Research*, 8(8), 3759–3767. <https://doi.org/10.13189/ujer.2020.080857>
7. Rull, A. N. (2020). How to select and present cultural data: a challenge to lexicography. *Lexicographica*, 36(2020), 39–57. <https://doi.org/10.1515/lex-2020-0003>
8. Esra'M, A. (2021). Cognitive linguistics and digital lexicography. In *The Routledge handbook of cognitive linguistics* (pp. 568–584). Routledge. <https://www.taylorfrancis.com/chapters/edit/10.4324/9781351034708-38/cognitive-linguistics-digital-lexicography-esra-abdelzaher>
9. ten Hacken, P. (2020). Norms, new words, and empirical reality. *International Journal of Lexicography*, 33(2), 135–149. <https://doi.org/10.1093/ijl/ecaa005>
10. Gánem-Gutiérrez, G. A., & Gilmore, A. (2023). A mixed methods case study on the use and impact of web-based lexicographic tools on L2 writing. *Computer Assisted Language Learning*, 36(7), 1365–1391. <https://doi.org/10.1080/09588221.2021.1987273>
11. Leroyer, P., & Simonsen, H. K. (2020). Reconceptualizing lexicography: the broad understanding. In *Proceedings of XIX EURALEX Congress: Lexicography for Inclusion*. (pp. 183–192). Ljubljana University Press. https://euralex2020.gr/wp-content/uploads/2020/11/EURALEX2020_ProceedingsBook-p183-192.pdf
12. Prcic, T. (2020). Teaching Lexicography as a University Course: Theoretical, Practical and Critical Considerations. *Lexikos*, 30, 1–28. <http://dx.doi.org/10.5788/30-1-1597>
13. Frankenberg-Garcia, A., Rees, G. P., & Lew, R. (2021). Slipping through the Cracks in e-Lexicography. *International Journal of Lexicography*, 34(2), 206–234. <https://doi.org/10.1093/ijl/ecaa022>
14. Frumkina, A., Diachenko, M., Polyezhayev, Y., Savina, N., & Hadi, F. (2020). Readiness of future teachers for integrated teaching of educational subjects in foreign language. *Práxis Educacional*, 16(38), 502–514. <https://periodicos2.uesb.br/index.php/praxis/article/view/6023>
15. Senchylo-Tatlilioglu, N. (2023). Meslek seçimini etkileyen faktörler: ukrayna örneği. *Hakkari Review*, 7(2), 37–49. <https://doi.org/10.31457/hr.1348745>